



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **RVES BUBLAVA, s. r. o.**, se sídlem Bublava 174, zastoupena Mgr. Martinem Vovsíkem, advokátem se sídlem Malá ul. 6, Plzeň, proti žalovanému: **Ústřední inspektorát České obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 12. 2015, č. j. 30 A 119/2014 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně RVES BUBLAVA, s. r. o. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 12. 2015, č. j. 30 A 119/2014 – 33, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Plzni (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2014, č. j. ČOI 83838/14/O100/2200/14/Vy/Št, kterým bylo částečně změněno (pokuta snížena na 20.000 Kč) a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí ředitele Plzeňského a Karlovarského inspektorátu České obchodní inspekce se sídlem v Plzni, ze dne 27. 6. 2014, č. j. ČOI 71830/14/2200, jímž byla žalobkyni uložena úhrnná pokuta za dva správní delikty a povinnost k náhradě nákladů řízení. První správní delikt dle ust. § 24 odst. 7 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 27. 12. 2015 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“) spočíval v porušení ust. § 3 odst. 1 písm. c)

zákona o ochraně spotřebitele, kterého se žalobkyně měla dopustit tím, že dne 11. 2. 2014 v provozovně „Penzion-restaurace“, Bublava 644, PSČ 358 01, nesprávně vyúčtovala kontrolní konzumaci v hodnotě 105 Kč, když spotřebiteli na přijatou platbu v hotovosti ve výši 205 Kč nevrátila zpět 100 Kč. Druhý správní delikt dle ust. § 24 odst. 7 písm. j) zákona o ochraně spotřebitele spočíval v porušení ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měla žalobkyně dopustit tím, že téhož dne v téže provozovně neinformovala spotřebitele v souladu s cenovými předpisy o ceně nabízených ubytovacích služeb, když spotřebiteli tuto informaci v provozovně žádným způsobem nepřístupnila.

Krajský soud dospěl k závěru, že Česká obchodní inspekce je oprávněna simulovat veškeré možné situace, ve kterých se spotřebitel může ocitnout. Je zcela reálně možná situace, že host v restauraci si objedná jídlo a následně přistoupí k další dodatečné objednávce. Tento postup není kapciózní a není způsobilý zprostit žalobkyni objektivní odpovědnosti za správní delikt. K povinnostem prodávajícího náleží povinnost vrátit spotřebiteli na přijatou hotovost správnou částku na podkladě vyúčtování. I když k navrácení zbývající částky nestanoví žádnou lhůtu, nelze tvrdit, že vrácení této částky je vázáno na projev úmyslu spotřebitele z restaurace odejít nebo upozornit na vzniklou nesrovnalost. Zásadě poctivosti prodeje se přičítá jednání žalobkyně, která bez vysvětlení otálela s nevrácením částky 100 Kč přibližně 10 minut a tuto částku navrátila až v okamžiku, kdy se inspektoři prokázali služebními průkazy a poskytli žalobkyni informaci o prováděné kontrole. Jde o správní delikt právnické osoby, nikoliv jednotlivě jednající fyzické osoby. Nemůže proto obstát tvrzení, že při posuzování skutkové podstaty tohoto správního deliktu platí zásada *in dubio pro reo*, která u tohoto typu objektivní odpovědnosti nemá místo. Ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele vykládá krajský soud tak, že povinnost prodávajícího informovat spotřebitele o ceně výrobků nebo služeb je splněna jen tehdy, pokud jsou informace spotřebiteli přístupné okamžitě a bez toho, že by byl nucen činit jakýkoliv úkon směřující ke zjištění ceny. Cílem cenové informace je informovat spotřebitele o ceně již v okamžiku, kdy zvažuje možnost uzavření kupní smlouvy. Ceník ubytovacích služeb nebyl v provozovně k dispozici a byl dostupný na internetových stránkách, na které odkazoval jídelní lístek. Tento způsob je svojí povahou doplňkový, avšak nezajišťuje jiné vhodné zpřístupnění informace o ceně, jak žádá ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Pokud ust. § 13 tohoto zákona upravuje podmínky označování zboží cenami, dopadá ve smyslu legislativní zkratky v ust. § 1 odst. 1 rovněž na oblast poskytování služeb. Krajský soud z uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu obsaženého v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka namítla, že nezpochybňuje svoji objektivní odpovědnost, avšak zásada *in dubio pro reo* se má aplikovat na skutkové okolnosti správního deliktu. Při zjišťování skutkových okolností případu, tedy toho, zda byla právnické osobě přičitatelným jednáním jejích zaměstnanců naplněna skutková podstata správního deliktu, se tato zásada aplikuje. Dějové – faktické jednání naplňující znaky skutkové podstaty musí být prokázáno nad rozumnou pochybnost, a pokud tomu tak není, je třeba přijmout závěr, že jednání nebylo spácháno. Napadený rozsudek je dále nepřezkoumatelný. Žalovaný se se

pokračování

skutkovou argumentací stěžovatelky náležitě nevypořádal. Stejně tak se nevypořádal s právní argumentací týkající se absence zákonné lhůty pro vrácení hotovosti na inkasovanou platbu. Nebyl tedy žádný důvod, aby inspektoři nejprve požádali o účet za polévky a po jeho vystavení si doobjednali becherovku. Kontrolní nákup měl být proveden najednou a postup inspektorů byl kapciózní. Číšník se nemohl věnovat pouze inspektorům, ale měl na starosti i ostatní hosty. Inspektoři v době, kdy platili, měli na stole nedojedené polévky a evidentně se neměli k odchodu. Byli vysvlečeni a nenaznačovali, že by měli v úmyslu odejít. Na místo, aby upozornili na nesrovnalost nebo začali odcházet, prokázali se průkazy a vznesli obvinění na ošizení. To, že číšník neměl v úmyslu vrátit 100 Kč, je pouhou dedukcí inspektorů. Je iluzorní, že by číšník měl v úmyslu ošidit dva strážlivé hosty o 50% útraty. Lhůta pro vrácení peněz není právními předpisy stanovena. Pokud inspektoři neučinili faktický úkon, v jehož důsledku by došlo k ukončení této lhůty, pak nelze činit závěr o tom, že došlo k zaviněnému nevrácení hotovosti. Pokud zjevně souhlasili, že inkasovaná platba nebude vypořádána ihned na místě, pak souhlasili se vznikem předem časově neohrazené lhůty, po kterou bylo možné provést vratku platby. Tuto lhůtu pak neukončili. Účtováno bylo v souladu se zákonem, tedy co do stanovení ceny za objednávky. Opak nebyl namítán. Správní orgány však dovozují, že povinnost správně účtovat zahrnuje i povinnost správně vrátit. Nebylo však ani vráceno méně. Soud vykládá povinnost dle ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele nepřiměřeně rozšiřujícím způsobem. Ceník ubytování je a byl umístěn na www stránkách stěžovatelky, na které mimo jiné odkazoval jídelní lístek. V současné době elektronicky poskytovaných informací je tento postup nutno považovat za jiné vhodné zpřístupnění informace o ceně. Informovanost spotřebitele o ceně služby byla zajištěna již v okamžiku, kdy spotřebitel zvažuje uzavření kupní smlouvy. Ubytování v penzionu nelze srovnávat např. s nákupem pečiva v samoobsluze. V rámci ubytování zákazník zvažuje možnost uzavření smlouvy v celém průběhu projevování zájmu o ubytování, kdy chce ubytovací prostory buď vidět fyzicky, nebo se na ně podívá na internetu, následně sdělí počet nocí a nechá si spočítat cenu. Kdyby měli inspektoři skutečný zájem zjistit cenu ubytování, mohli se jednoduše zeptat. Obdrželi by nezávaznou kalkulaci, nebo by jim personál vytisknul z www stránek stranu s cenami. Je nutno mimo jiné posuzovat i společenskou nebezpečnost jednání, resp. materiální stránku. Není zřejmé, jakým reálným způsobem mohlo dojít k poškození potencionálních zájmů spotřebitelů – zájemců o ubytování. S touto argumentací se soud nevypořádal. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný odkázal na správní rozhodnutí a své vyjádření k žalobě. Nebylo případné aplikovat zásadu *in dubio pro reo*, neboť skutkový stav je prokázaný bez důvodných pochybností. Stěžovatelčina tvrzení nejsou relevantní ve vztahu ke skutečné podstatě jejího pochybení. Soud se zabýval všemi námitkami a jeho rozsudek je dostatečně odůvodněn. Žalovaný proto navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Nejvyšší správní soud se předně neztotožňuje s námitkou stěžovatelky, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, všechny dostupné na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb.NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí však není povinností soudu se v odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým dílčím skutečnostem, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 4. 1994 ve věci *Van de Hurk v. The Netherlands*, stížnost č. 16034/90; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz, <http://nalus.usoud.cz> respektive <http://hudoc.echr.coe.int/>).

Stěžovatelka namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku dvakrát. První námitka je přitom zcela obecná, bez uvedení konkrétních nepřezkoumatelných pasáží rozsudku či bez poukazu na konkrétní žalobní námitky, které by nebyly krajským soudem vypořádány. Nejvyšší správní soud proto může taktéž pouze v obecné rovině poznamenat, že se krajský soud žalobními námitkami a argumentací stěžovatelky zabýval, přihlédl ke všem rozhodným skutečnostem, své závěry řádně zdůvodnil a uvedl, proč se s argumentací stěžovatelky neztotožnil. Z rozsudku je patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za prokázaný, jakou právní úpravu na věc aplikoval a jak rozhodná ustanovení interpretoval. Rozsudek tedy netrpí nepřezkoumatelností.

Druhá námitka nepřezkoumatelnosti je již konkrétní – stěžovatelka poukazuje na to, že se krajský soud nezabýval její námitkou, že není zřejmé, jak mohlo dojít k poškození zájmů spotřebitelů, tj. k naplnění materiální stránky deliktu. Ani tato námitka není důvodná.

Tato námitka se týká správního deliktu dle ust. § 24 odst. 7 písm. j) zákona o ochraně spotřebitele, podle něhož prodávající se dopustí správního deliktu tím, že informaci o ceně poskytuje v rozporu s § 12. Podle ust. § 12 odst. 1 citovaného zákona pak platí, že prodávající je povinen informovat v souladu s cenovými předpisy a přímo použitelným předpisem Evropských společenství spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informaci o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit.

pokračování

Ačkoliv rozsudek neobsahuje explicitní úvahu o materiální stránce daného deliktu (neinformování o ceně), stanovisko krajského soudu k této otázce jednoznačně a logicky vyplývá z jím učiněných závěrů. Materiální stránka deliktu spočívá v ohrožení či porušení zájmu chráněného zákonem a odvíjí se tedy od cíle příslušné zákonné normy a jeho naplnění či nenaplnění v souvislosti s deliktním jednáním. Touto problematikou se přitom krajský soud zabýval, když poukázal na cíl zákonné úpravy cenové informace – tj. informovat spotřebitele o ceně zboží či služeb již v tom okamžiku, kdy spotřebitel zvažuje možnost uzavření kupní smlouvy. K tomu krajský soud dodal, že žalobcem zvolený způsob informace o ceně tento cíl nenaplní – jde o doplňkový způsob, ale sám o sobě nezajišťuje jiné vhodné zpřístupnění informace o ceně výrobků nebo služeb, jak žádá ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Krajský soud se tedy fakticky materiální stránkou správního deliktu zabýval, přičemž z jeho závěrů lze jednoznačně dovodit, že zájem chráněný ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele byl podle něj ohrožen (tj. materiální stránka deliktu naplněna). Ani v této dílčí otázce proto nelze považovat napadený rozsudek za nepřezkoumatelný.

Co se týče samotné otázky naplnění materiální stránky deliktu v případě porušení ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, Nejvyšší správní soud se s úvahami krajského soudu ztotožňuje. Pro naplnění materiální stránky správního deliktu postačuje ohrožení zákonem chráněného zájmu. Není nezbytně nutné, aby byl konkrétní spotřebitel jednáním stěžovatelky přímo poškozen. Stačí potencialita takového poškození v souvislosti s jednáním stěžovatelky. Jelikož spotřebitelé nebyli v provozovně stěžovatelky zákonným způsobem informováni o ceně ubytovacích služeb (což bude podrobněji rozvedeno níže), mohlo kupříkladu alespoň potenciálně dojít k tomu, že by spotřebiteli byla při využití služeb účtována personálem stěžovatelky cena jiná než předem stanovená (prezentovaná na www stránkách). Toto je jedna z možných situací, před kterou spotřebitele chrání ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Zájem chráněný tímto ustanovením byl tedy zjevně jednáním stěžovatelky ohrožen.

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje ani s námitkou, že krajský soud interpretoval ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele rozšiřujícím způsobem. Podle stěžovatelky je informování o cenách ubytovacích služeb na www stránkách nutno považovat za jiné vhodné zpřístupnění informace o ceně služeb.

Zákon staví jiné vhodné zpřístupnění informace o ceně výrobku či služby naroveň přímému označení výrobku cenou. Musí se tedy jednat o informaci ekvivalentní. Z toho důvodu musí být podle názoru Nejvyššího správního soudu informace zásadně zpřístupněna bezprostředně (nikoliv odkazem na zdroje, které nejsou v provozovně fyzicky přítomny), viditelně a bez nutnosti interakce spotřebitele s obsluhou prodejce či poskytovatele služeb. Informace o ceně ubytovací služby tedy musí být přinejmenším viditelně přítomna v provozovně, v níž je služba nabízena, aniž by spotřebitel nejprve musel projevit o službu zájem nebo učinit jiný srovnatelný úkon. Za jiné vhodné zpřístupnění informace o ceně ubytovacích služeb lze proto považovat například vyvěšení ceníku služeb na viditelném místě provozovny či ponechání katalogu služeb s cenami volně k dispozici na vhodném místě.

Zveřejnění ceníku služeb penzionu na www stránkách, na které odkazuje jídelní lístek v restauraci náležící k penzionu, nelze považovat za jiné vhodné zpřístupnění

informace o ceně ubytovacích služeb. Tento způsob zpřístupnění informace klade nepřiměřené nároky na specifické technické vybavení spotřebitele. Přes rychlý technický vývoj posledních desetiletí rozhodně nelze spravedlivě žádat, aby měl každý spotřebitel při sobě zařízení umožňující okamžitý přístup na www stránky poskytovatele služeb. Navíc takový postup předpokládá, že spotřebitel bude aktivně pátrat po tom, kde by mohl informaci nalézt, což už je samo o sobě v rozporu s ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Ani možnost dotazu na obsluhu, která by cenu sdělila či vytiskla ceník z www stránek, proto nelze považovat za souladný s citovaným ustanovením. Nejvyšší správní soud se tudíž shoduje s krajským soudem, že se jedná sice o vhodnou doplňkovou informaci o cenách služeb, nikoliv však o splnění zákonné povinnosti.

Nelze souhlasit ani s názorem stěžovatelky, že ubytovací služby jsou natolik specifické, že by v jejich případě mělo postačovat zpřístupnění informace o ceně na www stránkách. Nejvyšší správní soud nemůže *a priori* vyloučit, že by v konkrétním případě zásadní specifika určitého zboží či služeb mohla vést k závěru, že informace o ceně například nemusí být zpřístupněna zcela bezprostředně, bez nutnosti interakce s obsluhou a podobně. V daném případě však specifika ubytovacích služeb nijak nevylučují standardní informování o ceně. Ačkoliv stěžovatelka zmiňuje některé zvláštnosti (zejména v souvislosti s obvyklým postupem spotřebitele při objednávání služeb), jedná se o rozdíly, které nevysvětlují, proč by stěžovatelka nemohla ve své provozovně umístit ceník služeb. I v případě ubytovacích služeb plní ust. § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele svou funkci, a to předem informovat spotřebitele pro případ, že bude chtít projevit zájem o služby. Není důvod, proč by zrovna u ubytovacích služeb (na rozdíl od jiných služeb či výrobků) měl spotřebitel nejprve navenek projevit zájem a teprve poté se měl dozvědět cenu služeb. Jakkoliv podle stěžovatelky takto spotřebitelé běžně postupují, neznamená to, že tak nutně postupovat musí a že je snad takový postup žádoucí.

Ve vztahu ke správnímu deliktu dle ust. § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele stěžovatelka předně namítá, že měla být aplikována zásada *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněného), konkrétně ve vztahu k přičitatelnosti jednání jejího zaměstnance.

Podle ust. § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele prodávající se dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost poctivého prodeje výrobků nebo poskytování služeb podle § 3. Podle ust. § 3 odst. 1 písm. c) tohoto zákona pak platí, že prodávající je povinen prodávat výrobky a poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat; při konečném účtování prodáváných výrobků a poskytovaných služeb v hotovosti se celková částka zaokrouhluje vždy k nejbližší platné nominální hodnotě zákonných peněz v oběhu.

Nejprve Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatelka ve skutečnosti zpochybňuje toliko zavinění jejího zaměstnance, nikoliv to, že by jí nebylo jeho jednání přičitatelné. Neuvádí totiž žádný relevantní argument ve prospěch takového tvrzení, například že by se nejednalo vůbec o jejího zaměstnance. Poukazuje neustále na nedostatek zavinění zaměstnance, nicméně tato skutečnost nemůže mít za následek nepřičitatelnost jeho jednání jeho zaměstnavateli. Námitky stěžovatelky směřující k uplatnění zásady *in dubio pro reo*, se tedy fakticky týkají toliko zavinění jejího zaměstnance.

pokračování

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s tvrzením krajského soudu, že se tato zásada v případě objektivní odpovědnosti za správní delikt vůbec neuplatní. Uvedená zásada se obecně ve správním trestání použije (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2005, č. j. 6 As 36/2003 - 115, č. 530/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, č. 1856/2009 Sb. NSS). Na tom nemůže nic změnit zákonem stanovená forma zavinění či absence tohoto znaku skutkové podstaty v případě konkrétního správního deliktu. Zavinění je pouze jedním z obvyklých znaků skutkové podstaty. Není-li zákonem požadován, neznamená to, že by se zásada *in dubio pro reo* neměla uplatnit ve vztahu ke skutkovým zjištěním týkajícím se dalších znaků skutkové podstaty, přitěžujících a polehčujících okolností či jiných právně relevantních skutečností.

Krajský soud chtěl patrně vyjádřit spíše závěr, že v případě objektivní odpovědnosti není nutno zkoumat zavinění a proto není na místě uplatnění zásady *in dubio pro reo* ve vztahu ke skutečnostem týkajícím se zavinění. S takovýmto závěrem by bylo možné ovšem souhlasit pouze částečně. Z hlediska viny uvedený závěr bezesporu platí, neboť zavinění není znakovou podstatou posuzovaného správního deliktu. Z hlediska viny je tedy lhostejné, zda zaměstnanec jednal úmyslně, nedbalostně či zcela bez zavinění. Z hlediska sankce se ovšem již může jednat o právně významnou skutečnost. Zjištění úmyslu zaměstnance by bylo přitěžující okolností a bezesporu by vedlo k uložení mnohem citelnější sankce (žalovaný uložil sankci ve výši 20.000 Kč, což představuje pouhých 0,5% horní hranice zákonné sazby). Jelikož správní orgány jednání zaměstnance stěžovatelky vůbec nevyhodnotily jako úmyslné, neposuzovaly tuto skutečnost jako přitěžující okolnost. Zjevně tedy ve vztahu k této okolnosti aplikovaly zásadu *in dubio pro reo* a ve prospěch stěžovatelky nepřistoupily k uložení vyšší sankce z důvodu úmyslného jednání zaměstnance stěžovatelky.

Ačkoliv krajský soud dospěl k nesprávnému závěru, že zásada *in dubio pro reo* se v případě objektivní odpovědnosti za správní delikt neuplatní, nemá tato nesprávnost žádný vliv na zákonnost jeho rozsudku. K porušení uvedené zásady ve vztahu k hodnocení zavinění zaměstnance stěžovatelky totiž zjevně nedošlo.

V této souvislosti je nutno odmítnout také další tvrzení stěžovatelky, že úmysl číšníka nevrátit inspektorům částku 100 Kč, je pouhou jejich dedukcí. Stěžovatelka totiž opět přehlíží, že správní orgány neposuzovaly jednání číšníka jako úmyslné, závěr o jeho úmyslu vůbec nevyslovily a žádné skutečnosti z případného úmyslu nedovožovaly.

Totéž platí pro tvrzení stěžovatelky, že číšník měl na starosti řadu dalších hostů a inspektoři se neměli k odchodu. Stěžovatelka se tímto totiž opět snaží vyvinut svého zaměstnance – tj. poukázat na to, že nejednal úmyslně (potažmo zaviněně). I v tomto případě je proto nutno v prvé řadě zopakovat, že zavinění číšníka nebylo v daném případě z hlediska viny ani trestu podstatné. Ani případné nezaviněné jednání číšníka nevyvíňuje stěžovatelku ze spáchání správního deliktu. Spíše na okraj lze proto dodat, že je věcí stěžovatelky, jak si zajistí chod restaurace. Pokud má snad za to, že jednání jejího zaměstnance bylo nepřímo zaviněno jeho přílišným pracovním zatížením, jedná se primárně o selhání stěžovatelky.

Nelze souhlasit ani s námitkou, že postup inspektorů byl kapciózní. Ze správního spisu je nutno považovat za prokázaný následující skutkový děj. Inspektoři si objednali polévky a chléb. Poté, co číšník přinesl inspektorům účet, doobjednali si dále Becherovku. Číšník proto ihned vyúčtoval celkovou útratu ve výši 105 Kč, přičemž na zaplacenou částku 205 Kč nevydal 100 Kč ani po přinesení objednané Becherovky, ani po dalších zhruba deseti minutách, nýbrž až poté, co se inspektoři prokázali služebními průkazy a upozornili na porušení zákona.

Výše popsané jednání inspektorů nelze považovat za jakkoliv kapciózní, tj. lstivé či klamavé. Nejednalo se o žádnou mimořádnou situaci, která by se zcela mýjela s realitou a byla zjevně nepřírozeně vyvolána inspektory s cílem číšníka zmást a uvést jej do situace, na kterou nebude schopen adekvátně reagovat. Naopak šlo o poměrně běžný stav, který nemůže číšníka nijak vykolejit, natož snad dokonce oklamat. Nejvyšší správní soud proto v jednání inspektorů při kontrole nespátňuje žádné pochybení.

Stěžovatelka dále namítá, že účtováno bylo v souladu se zákonem, čímž nepřímo namítá nesprávný výklad zákona ze strany krajského soudu, podle něhož do povinnosti správně účtovat spadá také povinnost vrátit spotřebiteli na přijatou hotovost správnou finanční částku. Ani tato námitka není důvodná.

S výkladem ust. § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele, který provedl krajský soud, se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Povinnost správně účtovat zjevně nezahrnuje toliko papírově správné provedení součtu celkové ceny. Smyslem citovaného ustanovení je zajistit, aby spotřebitel nebyl při placení ošizen, tedy aby nezaplatil více, než byl podle ceníku povinen. Účtováním se zde proto zjevně rozumí nejen proces kalkulace konečné ceny, nýbrž také proces placení této ceny, zahrnující také vydání správné částky na hotovost přijatou od spotřebitele. Nevydání správné částky na přijatou hotovost je proto porušením citovaného ustanovení, tj. správním deliktem dle ust. § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Nakonec považuje Nejvyšší správní soud za nedůvodnou také námitku, že zákon nestanoví lhůtu pro vrácení peněz, a proto musí spotřebitel učinit nejprve úkon k ukončení lhůty. Z argumentace stěžovatelky vyplývá, že povinnost správně účtovat je vázána na neurčitou lhůtu, jejíž ukončení je závislé na aktivním úkonu spotřebitele. Nebyl-li takový úkon proveden, nedošlo podle stěžovatelky k porušení ust. § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele.

Zákon o ochraně spotřebitele skutečně v citovaném ustanovení nestanoví žádnou lhůtu ke splnění povinnosti správně účtovat. Tato mezera v zákoně je ovšem pouze zdánlivá, neboť smysl ust. § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele podle názoru Nejvyššího správního soudu nenabízí žádnou jinou přijatelnou interpretaci než takovou, že při účtování musí prodávající vrátit správnou částku na přijatou hotovost bez zbytečného odkladu, tj. prakticky ihned, jakmile je to možné. Cíl zákona o ochraně spotřebitele jako celku je vyjádřen již v jeho názvu – je jím zjevně ochrana spotřebitele. Jeho ust. § 3 odst. 1 písm. c) je proto nutno interpretovat tak, aby spotřebiteli byla poskytnuta maximální ochrana proti nesprávnému účtování ze strany prodávajícího, včetně případného nevrácení správné částky na přijatou hotovost. Je pochopitelně nutno respektovat společenskou

pokračování

realitu, takže nelze vždy bezpodmínečně žádat, aby číšník vrátil správnou částku okamžitě na místě. Nemá-li například požadovanou hotovost u sebe, je pochopitelné, že ji musí nejprve vyzvednout na pokladně, u jiného zaměstnance a podobně. Vrácení částky na přijatou platbu ovšem musí být automatismem, nikoliv zdlouhavým procesem vyžadující další aktivní jednání spotřebitele. Není žádný důvod pro to, aby prodávající s vrácením částky otálel delší dobu (za kterou Nejvyšší správní soud deset minut zcela jistě považuje), nebo aby snad čekal na výslovné požádání o vrácení částky. Byť tedy byla v projednávané věci správná částka po upozornění ze strany inspektorů vrácena, je nutno několikaminutové otálení (bez ohledu na zavinění číšníka) považovat za porušení povinnosti správně účtovat.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci úspěch neměla, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2016

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu